

اسلام و دنیاوی

شماره - ۱۱ رمضان ۱۳۳۹ عدد
۱ - ۱۱ آغستوس ۳۲۹ ۱۲

تقدیمات

موسی افندیك مقالائی مناسبتیه

مابعد وختام

موسی جازاه افندیك (اسلام دیناسی) ك
برنجی نسخه سنده مندرج مقاله سنده شویله
دینلمش ایدی . (هر سوزمدن ، هر بر سطرمدن
بالكز بر مقصودم وار ایدی . مذاهب طرفندن
باغلامش قیدلری تمامیه قیرمق ، اختیارمزی ،
اراده مزی ضعیفلكدن جیقارمق یعنی عقلمزه
حریت ، اراده مزه قوت و یرمك نیم مقصودم
بالكز شو ایدی . زیرا بوتون عالم اسلامیتی
استیلا ایدن احوالك اك بيوك سبی عفاك محبو-
سلكی ، اسیرلكی ، اختیارك ضعیفلكی ایدی .)
مذاهب طرفندن كوسترلش حدودلر ، باغلامش
قیدلر نه اولدینی ابضاح ایدلمش و بو حدود و
قبودك عالم اسلامیتك ترقیسنه نه صورتله مانع
اولدینی ادله سبله كوسترلمش اولدیندن صاحب
مقالهك بو كلامدن مقصد حقیقیسی بزجه تماماً
اكلاشيله مدینی جهته وارد خاطر قاصرانه من
اولان احتمالات اوزرینه بناء مطالعات مجبور بئنده
بولانق :

عقوله حریت بخش اتمكله موسی افندی
اكر اصحاب مذاهب طرفندن تعیین ایدیلا و
اليوم بين المسلمين جاری و معمول به اولان
احكام شرعیهك كتاب وسندن کیفیت استنباط
واستخراجنی بيلمك واحكام شرعیهك حکمت

وفسفسنه آگاه اولق معناسی مراد ایدیورسه
بویله بر علم واطلاعدن كسه منع ایدلمش دكلدر .
مذهبلردن هیچ رنده بویله : ممنوعیت بوقدر .
یاخود موسی افندی بیانات مذکور سبله
اهل مذاهبك استنطاق احكام ایچون وضع ایتمش
اولدقلری بر طاقم اصول وقواعدك بزم اجتهاد مزه
مانع اولمده بولندینی معناسی قصد ایدیورسه
جواباً دینلوركه لرباب مذاهب اصول و قواعد
مذکورین وضع اتمكله کیمسینی اجتهاددن منع
ایتمش دكلدر . بناء علیه سزده مخیر سلكز یا
کندكز بالذات اصول و قواعد تأسیس ایدر
یاخود بر اصل وقاعده به رعایت اتمكسزین اجتهاد
ایدر سلكز .

اجتهاد كزده کی اصابت و یا خطا كزدن
طولانی ترتب ایدمك اجر و یا مسئولیت ده
سزه عالم و راجع اولور .

کر چه باب اجتهاد مسدود دكلدر . لکن اسلامیتك
بو کونکی حال ضنف و انحطاطنی نظر عبرته آلان
و اسلاف کرامك اجتهاد و استخراج ایتمش
اولدقلری مسائل واحکامك احتیاجات حاضره مزه
کافل بولندینی چشم انصاف ايله کورن ارباب
عقل و بصیرت اجتهاددن کندیلرینی منع ایتمش لدر .
چونکه طریق اجتهادك اختیاری حالده بر طاقم
مجنهدلر ظهور ایدمك ، اختلافات چوغاله جق ،
مذاهب اتباع خصوصنده یکو جود اولان مسلمانلر
برزینه دوشمك یکدیگرینه لغت ایدراوله جقلدر .
مسلمانلر بیننه تفرقه و نفاق صوقاراق آره .
لرنده کی رابطه انجسادی کسر اتمك خصوصنده

اولی تسلیم ایدیلور . بو صورتده تقید مذاهب طرفندن دکل بلکه کیف و آرزویه تبعیتدن مانع اولان شریعت طرفندن واقع اولمش اولور . قیود شریعتدن چیقمه چالشمق ایسه بعضاً دیندن خروجی مستلزمدر . چونکه شریعتک بر قسمی انکار ایدن مسلمان اولمز .

ایکنجی شقه، یعنی مسائل مستخرجه اصل شریعتدن اولمیب بلکه فقهاک کندی آثار اجتهادلی اولدینی ادعاسنه کورمه دیناورکه بو صورتده فقهاک شریعتی تبدیل و تغییر و تأویل ایلدکلی و دین اسلام حقیقه نبی السرائیک احکام ورات حقیقه کی معامله لرینه شبیه بر حرکتده بولمش اولدقلی تجویز ایدلش اولاق لازم کورده . حالوکه شریعتک تبدیل و تغییردن مصونیتی من قبل الرحمن تکفل بیورلش و پیغمبر من صلی الله علیه و سلم افندمن حضرتلری (ائم ضلالت اوزره اجتماع ایتمز) بیورمشاردر .

یاخود موسی افندی مذهب قیدلرینک او مذاهبی الزامدن ایرو کلاسیکی مراد ایدرک مذاهبک وضع ایشدیکی احکام بزم بو کونکی احتیاجتمزه کافی دکلدر ، اسباب تأخر مزی دفع ایدم جک ، باعث ترقیتمز اوله حق بر طاقم احکام جدیدیه محتاجز دیرسه جواباً صورارزکه احتیاجز اولان مسئلهلر هانکیلریدر ؟ تصریح ایدکز نه دن طولانی بو مسئلهلر بزم ترقیمزه مانع اولبور ؟ ترقی و تأخر دن مراد کز نه در ! اولجه مذاهب مانع ترقی دکل ایکن شمعی نه دن اولبور ؟

انداملرکه طریق مذنبده واصل اولدقاری

هیچ بفرستی فوت ایتمین انکیزلر اجتهاد اختلا فانی حصول املرینه ک کوزل رواسطه اولهرق تلقی ایتدکاری ایچون مصرده و عئده مسلمانلری اجتهاده تشویق ایدرک بر طاقم تلقیناند بولمقدن خالی قالمیورلر . فرانسرلرده نوزده عین اصوله تبعاً علمای محلیه بی اجتهاده دعوت و تشویق ایتمشارسه بو دعوت و تکلیف عندالعلماء مظهر رغبت و قبول اولدی . چونکه علما اجتهاده قیام ایده جک اولورلر مسلمانلر آره منده تفرقه باش کوستره . جکلی و تفرقهک جوق کچمدهن مسلمانلرک زوال و انقراضه بادی اوله جفنی اکلامشاردی .

کذاک روسیه علماسندن بمضارینک فائضک ، قادیلرده عدم تسترک ، ذباح اعل کتسابک و نصاورک جوازی حقیقه کی نشریاتی اوزرینه دیگر بر قسم علمانک مخالفت و منازعه به قیام ایتمی بن المسلمین تفرقهلره سببیت ویرمش و روسیه حکومتی ممنون و مستفید ایشدر . نظر عبرتله باقلمیورمی که بو کبی مناقشات و منازعاته متعلق هر درلو نشریاته حکومتجه واسع بر سربستی و برلمکده اولدینی حالد مسلمان چوجققلرینک تربیه و تعلیمی ایچون بر مکتب آچامسینه روی رضا کوسترله مکدهدر .

مذهبلر طرفندن باغلانمش قیدلر ایله موسی افندی مذاهبده موجود مسئلهلری مراد ایدمدرک مسائل مذکورده احوال زمانه مطابق دکلدر ، حالوکه شریعت زمانه ، احواله موافق اولوق کرکدر . دیرسه جواباً دیرزکه بو فکره ذهاب ایکی شقی احتوا ایدر : برنجی شقه کوره فقهاک استخراج ایتدکاری مسائلک اصل شریعتدن

مرتبۀ بالائی آورو بالبرده انکار اینیورلر امام
مالک، مذهبندن ایدیلر . عراق ، مصر ، شام
قطعه لری مختلف مذهبله و هند اسلاماری امام
اعظم مذهبسه سالک ایدیلر . مذاهب ، مالک
مذکورہ مسلمانلرینک ترقیات قدره لرینه عیج
بر وجهله مانع اولامیش ایدی .

موسی افندی مذاهب قیوداتله شو سرد
ایندکار مزدن بشقه بر معنی قصد ایدیورلر ایسه
ایضاح ایندسونلر . ملاحظتوز اوزرینه وارد
اوله جتی جوابه انتظار آ بر بوراده تنقیداتمه
ختم ویریورلر ، جواب صحیح ، غرضدن خالی
اولورسه مع الشکر تسلیم ایدم چکمز طیبمیدر .

مترجمی : محرری : تونس حاکمی

ح . فوزی شیخ اسماعیل صفاءلحی

تعلیم و تربیه

دارالفنونه :

اصول تدیس و تربیه درسلی

وطن معززمنک صوگ زمرانده کچرمکده
اولدینی مدعش فلا کنندن نه درجه دلخون
و مأیوس ایساک ، وواک کوچوک مقیاسده
اولسون ، اولنده بریده بلیرن بعض آثار انباء
ونیقظندن ده اوسرتبه امبدوار و تلسلی اولورلر .

ایشته معارف نظارتک امریله دارالفنون
صلوننده عموم مکاتب ابتدایه ورشدیه معلملرینه
دارالمعلمین متخصص معلماری جانبدن ویرلمکده
اولان قوتقورانسار بوجهلرندر . کوچوک ،
فقط عملی ، بسیط . فقط فیضنک بر تشبث
مبروردر .

خطیلردن اسماعیل حق بک مدنیجه اسکی
محرر . لکن بزجه هنوز مجهول بر تربیه ، بر
تربیه طبیعی بشریهنک خطوط اساسیه سنی
چیزه رکدن آجیق ، مکرر ، بلیغ و شدید
خطابه لرله تعریفه ، تلقینه - کندی تعبیرلری
وجهله - تربیه نه بر انقلاب وجوده کنیرمه
چالیشیور . بتون قوتیه بواوغورده اوغراشیور .
احسان بک ، او کریم ذات درس نمونه لرله
اصول تدربسک صوگ تطبیقات عملیه سنی ، بتون
انجه لکتریه وضع انظار استفاده ایله بور . سلیم
سری بک ، علوی بک و بونلرک رفقای
مساعیلری هب موجب استفاده بحثلر ، موضوعلر
تقریر و بیان بیوریورلر .

بز ، عاجزانه ، بونک بویه اولماسنی بیه
اسلام دنیاسی ستونلرنده کال سوزشله تمی
ایتمش ، حتی مقام رسمی عالدینه مراجمندن
کرو طور مامشوق . الحمد والته ، بو کون
املریمزدن برینه - قسما - نائلیتله بختیارلر .

شو خلاصه می راز تفصیل وایضاح اتمه لی بم .
احتمال اوزاقلرده بولسان محترم قارئرمزک
بعضلری او قومق ، اکلامق ایستلر .

اسماعیل حق بک بزجه مجهول ، باخود متروک
بر تربیهنک مکاتبلره ادخانه چالیشیور ، دیمندم .